Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Rok II. Sobota 22 kwietnia 1933 r. Nr. 92.

KURJER CZĘSTOCHOWSKI

Niezależny dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

10 gr. Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul.Najśw. Panny Marji 41. Telef. Nr 6. 10 gr.

Redaktor i Wydawca: JÓZEF WAJZNER
Przyjmuje od godziny 6 do 7 wieczorem.

Prenumerata miesięcznie z odnoszeniem zł. 2
zamiejscowa z przesyłką pocztową zł. 2.50

Na ziemiach polskich nie czyta nikt jadowitej prasy niemieckiej!

Dalsza zniżka dolara

Manewr Roosevelta przeciwko Anglji.

Warszawa. — Wiadomość o gwałtownym spadku dolara wywołała w Warszawie olbrzymie wrażenie. Aczkolwiek tu i owdzie słyszy się głosy, że jest to zwykły manewr i że przed konferencją waszyngtońską nie należy spodziewać się poważniejszych posunięć na giełdzie nowojorskiej, to przecież cyfry mówią coś wręcz odmiennego.

Dolar spada z błyskawiczną szybkością. O godz. 10.35 Bank Polski płacił za dolara już tylko 8,35. W pół godziny potem dolar spadł do 8 zł. Giełda warszawska dziś powstrzymała się od tranzakcyj dolarowych.

Panikę zwiększają jeszcze bardziej depesze nadchodzące z Waszyngtonu.

Waszyngton.—Minister skarbu U.S.A. Woodin, jeden z najbliższych współpracowników Roosevelta przyznał, iż powrót do zakazu wywozu złota jest równoznaczny z odstąpieniem Stanów Zjednoczonych od parytetu złota.

Londyn.— Spadek dolara wywołał w Londynie poważne obawy co do przebiegu rozmów Mac Conalda z Rooseveltem.

Liczne dzienniki angielskie twierdzą, że zniżka dolara jest celowem posunięciem Roosevelta, który przygotował ją właśnie na dzień przybycia Mac Donalda do Ameryki i chce w ten sposób zmusić W. Brytanję do powrotu do złotego parytetu.

O ile zniżka dolara będzie trwała. W. Brytanja straci wszystkie korzyści, jakie w handlu zagranicznym dawał jej niższy w stosunku do dolara kurs funta sterlinga. Ponadto bank angielski narażony będzie na bardzo poważne straty, których istotna wysokość w danej chwili wynosi już 30 miljonów funtów, ponieważ chcąc utrzymać kurs funta na odpowiednim poziomie bank angielski w ciągu ostatnich tygodni kupował nietylko złoto, ale także dolary, nie chcąc dopuścić do zwyżki funta w Londynie. Obecne zapasy dolarowe, posiadane przez bank angielski narażają go w razie trwania inflacji na poważne straty.

W Londynie twierdzą, że inflacja jest tylko czasowa, że jest to typowa inflacja kontrolowana i że o ile Roosevelt dojdzie do porozumienia z Mac Donaldem co do współpracy w sprawie złotego parytetu, to inflacja amerykańska zostanie cofnięta. b

Gwałt, ucisk i morderstwo

pod władzą Hitlera

Berlin. — W Królewcu eskorta, złożona z hitlerowców zastrzeliła dwu aresztowanych, którzy jakoby chcieli uciekać. Jednym z nich był robotnik Tolleit, oskarżony o zabójstwo szturmowca Reinkego. Drugiego z zamordowanych nie rozpoznano. Znany w Królewcu, adw. Caspari, który podjął się obrony Tolleita, twierdząc, że hitlerowiec Reinke został zabity przez swych kolegów z oddziału szturmowego, otrzymał list z pogróżkami, który go tak dalece zdenerwował, że adwokat popełnił samobójstwo przez przecięcie sobie żył (?).

Berlin. — dzień urodzin Hitlera będzie obchodzony w całych Niemczech niezwykle uroczyście. Wszystkie gmachy rządowe w całych Niemczech mają być udekorowane flagami. Do dekoracji domów i ulic została wezwana również cała ludność. Odbędą się we wszystkich miastach uroczyste defilady oddziałów szurmowych i Stahlhelmu. W kancelarji Rzeszy zostanie wyłożona specjalna księga dla składających kanclerzowi życzenia. Hindenburg przesłał Hitlerowi swoją fotografję w srebrnej ramie, łącznie z odręcznem pismem, w którem składa gratulację i życzenia pomyślnej pracy dla dobra i rozwoju Niemiec.

Berlin. — Komisarz Rzeszy dla spraw zdrowia publicznego usunął ze szpitali berlińskich 81 lekarzy „rasowo obcych”. Zapowiedziano dalsze rugi lekarzy żydów z innych instytucyj społecznych.

Berlin. — Wczoraj w szeregu miast niemieckich odbyły się zorganizowane przez hitlerowców manifestacje przed sklepami, należącemi do obywateli polskich. Tłum wznosił okrzyki wrogie Polsce i protestował grzeciwko rzekomym „polskim gwałtom” nad ludnością niemiecką na Śląsku. Właściciele sklepów zostali przez policję odprowadzeni do aresztów, jakoby dla zapewnienia im bezpieczeństwa, a sklepy ich zamknięto aż do odwołania.

Londyn. — „Daily Herald” podaje, iż wskutek przyłączenia się do ogłoszonego bojkotu całego angielskiego handlu futrzanego, straty eksportu niemieckiego wyniosą przeszło 20 miljonów funtów szterlingów rocznie. W bojkocie uczestniczą nietylko firmy żydowskie, ale również wszystkie firmy chrześcijańskie. Do ruchu bojkotowego przyłączył się również cały przemysł meblowy w Anglji. Zjazd doroczny przemysłowców meblowych, po wysłuchaniu obszernego referatu posła żydowskiego, majora Nathana, uchwalił jednomyślnie bojkot niemieckich towarów i firm.

Los Pekinu przesądzony

Japończycy bombardują miasto

Londyn. — Z Pekinu donoszą, że wojska japońskie przekroczyły rzekę Luan. Ofensywa japońska rozwija się pomyślnie w kierunku południowym.

Koła chińskie uważają zajęcie Pekinu i Tientsinu przez Japończyków za sprawę przesądzoną. W obu miastach ogłoszono stan oblężenia; wśród ludności chińskiej wybuchła panika. Do Pekinu przybywają niezliczone tłumy uciekinierów z północy. Samoloty japońskie zbombardowały Luan-Szau i kilka innych miast. Bombardowanie wyrządziło wielkie szkody.

Angielskie przedstawicielstwo dyplomatyczne w Pekinie wszczęło kroki u władz japońskich zpowodu zagrożenia interesów angielskich. Jak wiadomo linja kolejowa Pekin — Mukden należy w większej części do Anglików. Japoński charge d'affaires, w odpowiedzi na protest angielski, oświadczył, że Japończycy będą szanowali nietykalność mienia obywateli angielskich. Według doniesienia japońskiej kwatery głównej aresztowano 2 ch obywateli amerykańskich, którzy usiłowali dokonać zdjęć na terenie operacyj wojennych.

Marsz. Piłsudski wyjechał do Wilna

Warszawa. — Wileńskim pociągiem osobowym p. Marszałek Piłsudski w towarzystwie adjutantów odjechał do Wilna. Na dworcu żegnali Marszałka członkowie rządu z premjerem Prystorem na czele oraz przedstawiciele wojskowości.

Wyjazd Marszałka Piłudskiego pozostaje w związku z obchodem 14 ej rocznicy oswobodzenia Wilna, która, jak wiadomo, przypada w dniu dzisiejszym. b

Rozwój Gdyni

Narady w sferach rządowych

Warszawa. — W sferach rządowych trwają narady nad usprawnieniem handlu w Gdyni. Jak się dowiadujemy, do tej pory osiągnięto już pewne wyniki, a mianowicie kupcy mają obiecane daleko idące ułatwienia w sprawach paszportowych, przedsiębiorstwa portowe mają uzyskać ulgi w dziale ubezpieczeń społecznych. Ministerstwo Komunikacji idzie na duże ułatwienia w tranzycie przez Polskę i przewozach kolejowych wogóle.

Najmniej ustępliwe jest Ministerstwo Skarbu, które zbyt drobiazgowo bada, jakie przedsiębiorstwa są naprawdę pożyteczne dla portu, choć przecież każde, nawet rozrywkowe, przyczynia się do jego rozwoju.

W dziale komunikacji telegraficznej i telefonicznej sfery gospodarcze wysunęły daleko idące postulaty. M. in. domagano się dla Gdyni kabla podziemnego do Warszawy i kabla podmorskiego do Danji. Oczywiście w tej chwili środków na to niema i jeśli realizacja tych żądań ma być przeprowadzona, to tylko z funduszów, przeznaczonych corocznie na budowę portu.

Niezwykły dokument historyczny

Zarządzenie w dziedzinie szkolnictwa w Niemczech

Berlin.—Komisarz oświaty dla Prus wydał zarządzenie w dziedzinie szkolnictwa i kultury, zmieniające dotychczasowy system nauczania i zasady wychowawcze. Niezwykły ten dokument przejdzie do historji kultury hitlerowskiej

Według zarządzenia ministra, młodzież ma być zwalniana od wszelkich kar za czyny i wykroczenia w stosunku do regulaminu szkoły, które popełni w służbie idei hitlerowskiej, a ponadto ma korzystać z szeregu specjalnych ulg i przywilejów. Cała młodzież ma być ubrana w jednolite mundury, wzorowane na mundurach hitlerowskich.

Trzy największe szkoły średnie zostaną zamienione na wzorowe zakłady pedagogiczne, w których uczniowie będą kształceni według ideologji narodowego socjalizmu. Młodzież żydowska i lewicowa będzie pozbawiona wszelkich ulg i ma być odmiennie traktowana. s

—o—

Co mówią o Gorgonowej psychjatrzy?

Jest silnie namiętna i gwałtowna lecz zupełnie zdrowa i normalna

Kraków. — Wczoraj przybył na salę sądową razem z biegłymi prof. Hirszfeldem, dyr. Żmigrodem i prof. Olbrychtem dr. Jankowski, który, jako rzeczoznawca sądowy w zakresie psychjatrji jest powołany wspólnie z prof. Olbrychtem do orzeczenia o stanie poczytalności umysłu oskarżonej. Obrońcy sprzeciwiają się temu, by jako drugi rzeczoznawca w zakresie psychjatrji obok dr. Jankowskiego wydawał opinję prof. Olbrycht. Nie może on przecież orzekać we wszystkich kwestjach z zakresu całej medycyny, skoro są przecież od tego specjaliści. Trybunał po długiej, niemal godzinnej naradzie odrzucił żądanie obrony, motywując postanowienie swe tem, że prof. Olbrycht jest powołany urzędowo na stanowisko biegłego z zakresu psychjatrji. Prof. Olbrycht ma odpowiednie kwalifikacje do orzekania o poczytalności umysłowej, gdy orzeczenia te wchodzą w zakres medycyny sądowej. Następuje długi wywód dr. Jankowskiego, który oświadcza, że na podstawie obserwacji oskarżonej może orzec co następuje:

Jest to osoba umysłowo zupełnie zdrowa. B y ł a umysłowo zdrowa przez całe życie i nigdy nie podlega ła jakimś przejściowym stanom anormalnym psychicznym. Niema u niej objawów jakiejś choroby nerwowej lub zwyrodnienia. Jest to osoba inteligencji dużej i umysł bystry i spostrzegawczy, przejawia wielką sprawność umysłową i orjentację niezwykłą nawet w ciężkiej dla niej sytuacji. Uderzająca jest odporność psychiczna, t. j. zdolność wytrzymania przez cały czas ciężaru oskarżenia, pod którem się ani na chwilę nie załamała. Nie widzimy, ażeby oskarżenie zmniejszyło jej odporność i niezwykłą energję. Inteligencję i bystrość jej należy tem bardziej podkreślić, że zasób wiadomości szkolnych jest ubogi. Zachowanie jej w czasie rozprawy dowodzi, że jest to osoba o silnych namiętnościach, uspo sobienia gwałtownego i wybuchowego, nie wkraczającego jednak w dziedzinę patologiczną. Nie odbiega ona od przeciętnie spotykanych na Bałkanach typów. Zaznaczyć należy, że ma ona poczucie zdrowia umysłowego i nigdy nie stara się wprowadzać w błąd badających jej stan zdrowia, jak to często zdarza się u badanych p r z e z psychjatrów." Jest ona za swoje czyny w pełni odpowiedzialna. g

Następują pytania obrońcy Axera, który żąda odpowiedzi od rzeczoznawcy w kwestji przejściowych stanów, jakie zdarzają się u epileptyków, względnie w wypadkach tak zwanego ekwiwalentu zamroczenia epileptycznego. Obrońca Axer prosi rzeczoznawcę, by nie czuł się dotknięty jego zapytaniami, na co dr. Jankowski odpowiada: jako psychjatra nie mogę się obrażać.

Publiczność zareagowała na to śmiechem.

Przewodniczący dzwoni, przywołując audytorjum do porządku.

Mec. Axer: — Czy zdarza się, że człowiek napozór jest zdrowy i nagle dostaje ataku?

— Zwykle zaczyna się to pewnemi objawami, jakby zapowiedzią. Bywają jednak rzeczy niewyjaśnione.

— Czy jest powiedziane, że choroba gruczołu tarczykowego zdarza się w rodzinach, gdzie jest epilepsja?

— Ja tego nie stwierdziłem, ale to się zdarza.

Na tem biegły kończy swoje zeznania. Prof. Olbrycht przychyla się do jego opinji.

Prokurator: — Czy stan, o którym pan mówił, a więc ekwiwalent epileptyczny i t.d. połączony z możliwością popełnienia morderstwa na tle sadystycznem możnaby w najdalszej odległości przyjąć u oskarżonej?

Mec. Axer: — To jest niedopuszczalne pytanie, to jest rzeczą sędziów przysięgłych.

Przewodniczący: — Trybunał w tej sprawie poweźmie uchwałę po przerwie.

Przewodniczący zarządza przerwę. t

Po przerwie prokurator pyta w dalszym ciągu biegłego Jankowskiego.

Zkolei mec. Axer podaje szereg wniosków obrony.

Pierwszym wnioskiem jest, aby zasięgnąć opinji fakultetu medycznego Uniwersytetu Rzplitej z wyłączeniem krakowskiego i warszawskiego, celem uzgodnienia sprzeczności zachodzącej między zeznaniami biegłych.

Drugi wniosek domaga się zwrócenia się do szpitala powszechnego we Lwowie dla stwierdzenia, że matka Henryka Zaremby przebywała w tym szpitalu na delirium tremens.

Trzecim wnioskiem jest zwrócenie się do sądu okręgowego we Lwowie o wywiad względnie przesłuchanie wiceprezesa Antoniewicza, który przewodniczył procesowi Gorgonowej.

Następnie adw. Ettinger ponawia wniosek o przesłuchanie w charakterze biegłych co do stanu psychicznego Stasia Zaremby.

Prokurator oświadcza, iż wypowie się co do wniosków po zapoznaniu się z nimi na piśmie.

Wobec tego przewodniczący odracza rozprawę do piątku o godz. 10 m. 30. s

Sędziowie przysięgli nie otrzymali pieniędzy

Kraków. — Kilku sędziów przysięgłych odbyło konferencję z prezesem sądu dr. Hublem na temat należnych im zwrotów kosztów za wyjazd na naocznię do Brzuchowic. Pomimo licznych upominań, dotąd nie wszystkim sędziom zwrócono koszty. W związku z tem sędzia przysięgły Karaszkiewicz, który mieszka 4 km. za Krakowem, oświadczył, że w dniu jutrzejszym do Krakowa nie przyjedzie.

Jeżeli sędzia Karaszkiewicz nie przyjedzie, rozprawa ulegnie odroczeniu. s

Chwila bieżąca.

— B. premjer prof. Bartel, który zeznawał w procesie inż. Ruszczewskiego przyjęty był na Zamku przez Prezydenta Rzplitej.

— Według urzędowych obliczeń ludność Polski z początkiem r. 1933 wynosiła 32.638.000 osób t. j. o 462 tys. więcej niż rok przedtem.

— Przywódcy francuskiej młodzieży radykalnej przybyli do Polski. Po zwiedzeniu Krakowa, Zakopanego i Katowic goście przybyli do Warszawy.

— Znany automobilista Caracciola uległ nieszczęśliwemu wypadkowi podczas treningu. Wóz jego najechał na drzewo, wskutek czego doznał on szeregu obrażeń.

— Na zaproszenie Legjonu Amerykańskiego wyjechał gen. Górecki do Stanów Zjednoczonych.

— Sędzia Webster Thager znany z wyroku skazującego na śmierć Sacco i Vanzetti'ego zmarł w New Jorku.

— Lotnicy polscy, którzy podjęli lot afrykański, po 40-godzinnej przerwie, wskutek ciężkich warunków atmosferycznych, podjęli ponownie lot.

— W dn. 29 bm. odbędzie się w Warszawie plenarne zebranie zarządu głównego Zw. Legjonistów Polskich.

— Jak donoszą z Rzymu, Mussolini interwenjował w Berlinie przeciw prześladowaniom żydów. t

Ze Śląska.

(s) **Impreza Zw. Strzeleckiego w Czarnej Hucie.** Oddział Zw. Strzeleckiego w Opatowicach urządza w niedzielę dn. 23 b. m. w sali p. Potemskiego w Czarnej Hucie przedstawienie teatralne p. t. „Zemsta Cyganki".

Po przedstawieniu nastąpi zabawa taneczna. Orkiestra salonowa przygrywać będzie pod batutą p. Kuny.

Początek o godz. 19 tej. Wstęp od 49 gr.—zł.1,49. b

(s) **Prace nad budową dróg w powiecie tarnogórskim.** Przy budowie dróg w powiecie tarnogórskim jest zatrudnionych 100 robotników, którzy przygotowują materjał szosowy oraz około 150 wozów stale zwozi materjały bedowlane. Na budowę będzie zużyty materjał ze Strzybnicy gdzie już obecnie przy dobywaniu i segregowaniu pracuje około 60 robotników. Szlaka ta jest przywożona na drogi: Ostrożnica-Bizja, Tarnowskie Góry—Miasteczko i Tarn. Góry—Stare Tarnowice. Roboty na drogach będą rozpoczęte prawdopodobnie w pierwszych dniach maja.

Pozatem Wydz. Powiatowy zakupił w bież roku 500 sztuk drzewek owocowych, któremi zostaną obsadzone na miejsce zmarzniętych, drogi i szosy. Celem ochronienia dróg od zasp śnieżnych zasadzono kilka tysięcy krzewów, przy drogach Bobrowniki—Radzionków i Kozłowa Góra—Swierklanice.

W najbliższych dniach zostanie rozpoczęta budowa magazynu na maszyny i narzędzia drogowe na plan wydziału powiatowego w Tarnow. Górach przy ul. Strzeleckiej. t

(s) **Ujęcie dezertera.** W Boruszowcu policja ujęła dezertera 75 p p. Wawro, Pawła Alojzego z Rozdzienia, pow. katowickiego, który zbiegł w swoim czasie z pułku i wałęsając się po lasach w miejscowościach pogranicznych, usiłował przedostać się do Niemiec. Dezertera odstawiono do posterunku żandarmerji. b

(s) **Otwarcie sezonu kolarskiego** W niedzielę 30 b. m. nastąpi oficjalne otwarcie sezonu kolarskiego na Śląsku. W dniu tym wszystkie kluby zrzeszone w Śląskim Związku Cyklistów zjadą do Katowic na boisko sportowe Policyjnego Klubu Sportowego, poczem nastąpi defilada przez ulice miasta Katowic i miejscowości położone w ośrodku przemysłowym. Zarząd Zw. przewidział dla pierwszych trzech towarzystw, wykazujących największą ilość członków specjalne dyplomy honorowe.

Program sportowo turystyczny śląskiego Związku Cyklistów przewiduje na rok bieżący szereg imprez, z których na pierwsze miejsce wysuwa się bieg „Dookoła Śląska" na dystansie 145 klm. tygodnika sportowego „Raz Dwa Trzy" o puhar przechodni, ofiarowany przez wspomniany tygodnik. Bieg ten odbędzie się w dn. 7 maja br.

Pozatem przewidziane są: na dzień 4 czerwca międzyklubowe wyścigi torowe w Rybniku, w dn. 25 czerwca o mistrzostwo województ wa na dyst. 100 klm. w dn. 2 lipca bieg na przełaj o mistrzostwo Śląska oraz wreszcie w dniu 3 września drużynowe mistrzostwa Śląska na dystansie 50 klm. b

Ks. Pszczyński oszukał skarb państwa na 6 milj. zł.

(ś) Inspektor śląskiej straży granicznej w Król. Hucie wykrył nową aferę, dotyczącą przedsiębiorstw, należących do koncernu ks. Pszczyńskiego, wskutek której skarb państwa poniósł wielkie straty. Mianowicie ks. Pszczyński zakupił akcje firmy „Amonium", na mocy umowy, podpisanej w Polsce, na kwotę miljona franków szwajcarskich, a nadto na skrypt dłużony udzielił firmie „Amonium" pożyczki w wysokości 1 miljona 200 tys. fr. szw., skrypt ten był również datowany w Polsce.

Skarb państwa od powyższej umowy jak i od skryptu dłużnego nie otrzymał należnej kwoty, przypadającej z tytułu opłat stemplowych, w wysokości 20 tys. 812 zł. Po wykryciu tych nieostemplowanych dokumentów książę Pszczyński otrzymał nakaz zapłacenia powyższej należności wraz z grzywną w sumie 280 tys. 412 zł.

Ponadto w ręce śląskiej straży granicznej w Król. Hucie wpadły jeszcze inne nieostemplowane dokumenty a mianowicie:

Firma „Oswag", kierowana przez dyrektora Ebelinga, członka rady nadzorczej, w której to firmie większość akcyj należy do ks. Pszczyńskiego, zawarła z firmą „Amonium" umowę w sprawie budowy fabryki związków azotowych w Wyrach i po ukończeniu tej budowy wystawiła dwa rachunki na kwotę 13 milj. 440. 919 fr. szw. Nadto firma „Oswag" nabyła od firmy „Amonium" dwie licencje, dotyczące patentów na podstawie zawartych umów, podpisanych również w Polsce, na kwotę 200 tys. dolarów i 820 tys. franków szw. Tak rachunki za budowę fabryki, jak i umowy dotyczące licencji nie zostały ostemplowane, przez co skarb państwa poniósł szkodę w wysokości 260 tys. zł.

Za uchylanie się od uiszczenia powyższych opłat, urząd skarbowy wymierzył karę w kwocie przeszło 6 milj zł. g

(s) **Złodzieje kolejowi poranili hamulcowego pociągu.** Wczoraj nad ranem kilku opryszków usiłowało okraść pociąg towarowy, jadący w stronę Radzionkowa. Gdy pociąg był już na ul. Artura, w Radzionkowie, którędy biegnie tor, złodzieje wskoczyli do wagonów, aby je grutownie splądrować.

Spostrzegł to jednak, jadący w ostatnim wagonie hamulcowy Grzywacz, który usiłował złodziejom przeszkodzić w dokonaniu kradzieży. Wówczas awanturnicy poczęli go obrzucać kamieniami, wskutek czego odniósł on szereg obrażeń. Złodzieje zbiegli. Policja wszczęła za nimi energiczne poszukiwania. b

Popierajcie L. O. P. P.

Z Częstochowy

Kalendarzyk

1933	KWIECIEŃ 22 Sobota	Słońca
		wschód 4.36
	Dziś Auzelma Jutro Sotera	zachód 6.42

Nocne dyżury aptek

W nocy z dnia 21 na 22 bm. otwarte będą następujące apteki:

p. Monikowskiego I Aleja 14.
p. Lesińskiego ulica Wieluńska 49.

W nocy z dnia 22 na 23 b. m. otwarte będą następujące apteki:

p. Mandata i Nowaka St. Rynek № 2.
p. Włosińskiego ul. 7 Kamienic № 27

Z repertuaru Teatru i Kin.

Teatr Kameralny.
„Smaczny chleb kłamstwa".

Kino „Nowości".
„Mąż z urojenia". „Huragan".

— **Wieczór odczytowy P. O. W.** Dziś o godz. 19 w sali Rady Miejskiej, odbędzie się wieczór odczytowy b. Polskiej Organizacji Wojskowej, na którym p. Ryszard Schmidt wygłosi odczyt p. t. „Czerwony Krzyż", oraz p. prof. B. Stala wygłosi prelekcję na temat „Stefan Czarnecki".

Wstęp wolny. Goście mile widziani. s

— **Jubileusz Okręg. Tow. Rzem.** W dniu 10 marca 1907 r. odbyło się pierwsze zebranie członków założycieli Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego w Częstochowie, a zatem minęło już ćwierć wieku egzystencji Towarzystwa, ćwierć wieku pracy nad obroną interesów rzemiosła polskiego. Dla zaakcentowania tego momentu zarząd Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego uchwalił urządzić w r. b. w dniach 4 i 5 czerwca uroczysty obchód jubileuszowy, z udziałem władz wojewódzkich i miejscowych i połączyć tę uroczystość z wojewódzkim zjazdem rzemieślniczym, ażeby w ten sposób przed liczną reprezentacją rzemiosła polskiego z całego województwa zdać sprawę ze swej działalności.

Dla zorganizowania tej uroczystości został utworzony komitet, składający się z zarządu Towarzystwa z prezesem p. Stefanem Jarzębińskim na czele i z szeregu dokooptowanych osób, który przystąpił już do pracy. s

— **Wystawa fotograficzna.** W sobotę 22 bm. o g. 15 w lokalu Towarzystwa Przyjaciół Francji odbędzie się otwarcie wystawy fotograficznej. Wystawa dostępna będzie dla publiczności od 23 b.m. do 3 maja włącznie.

Organizatorom wystawy udało się —przy dużym nakładzie pracy—zgromadzić około 100 niezwykle interesujących eksponatów z zakresu fotografji Częstochowy, co jest ilością bardzo dużą, choćby dlatego, że podobna wystawa w Warszawie zgromadziła tylko o dziesięć eksponatów więcej. s

— **Z teatru Kameralnego.** W piątek dn. 21 bm. znakomita komedjogroteska B. Winawer „Smaczny chleb kłamstwa" grana na scenie naszego teatru bezpośrednio po wielkim sukcesie jaki zdobyła na scenie Teatru Letniego w Warszawie. Zaznacza my, że komedja ta poza Warszawą i Częstochową jeszcze na żadnej scenie graną nie była. W roli głównej prof. dr. Line-Torgau — J. Orchoń. Postać jego żony odtworza p. Janina Gozdecka postacie właścicieli pensjonatu, w którym rozgrywa się akcja sztuki, kreują pp: Beranka — Poznańska i Dębicz. Pozatem udział biorą pp: Gallowa, Kopijowska, Brem i Piotrowski. Inscenizacjąi reżyserja jest dziełem dyr. Galla. Początek o godz. 20-ej. Ceny normalne. Zniżki i abonamenty ważne. g

Zmiany w uiszczaniu zaległości podatkowych.

Płatnicy zaległości z tytułu podatków: gruntowego, dochodowego, majątkowego, spadkowego, i od darowizn mogą zaofiarować, celem spłaty tych zaległości świadczenie w naturze. Świadczenie to, wykonane na rzecz prowadzącego roboty, finansowane przez Fundusz Pracy, albo zaprojektowane przy współudziale lub z inicjatywy tego funduszu, kasa urzędu skarbowego uzna przez zaświadczenie jako wpłatę gotówkową i wydaje podatnikawi pokwitowanie kasowe.

Poza temi świadczeniami w naturze, nowe przepisy przewidują możność spłaty zaległości wspomnianych podatków przez świadczenia w naturze, polegające na dostarczeniu organom Funduszu Pracypłodów rolnych, artykułów żywności, materjałów opałowych, włókienniczych i innych.

Opłaty od przebywania w godzinach nocnych w zakładach gastronomicznych zmieniono na tyle, że opłaty te mogą być zastąpione na tyle, że opłaty te mogą być zastąpione przez miesięczne opłaty ryczałtowe, przyczem podstawę zryczałtowania stanowi suma opłat pobranych w ciągu poprzedniego półrocza kalendarzowego. b

Czas pracy w przemyśle i handlu od 1 stycznia 1934 r.

Z dniem 1 stycznia 1934 r., a na terenie woj. śląskiego, po ogłoszeniu zgody na nią sejmu śląskiego — wejdzie w życie nowa ustawa o czasie pracy w przemyśle i handlu. Ustawa ta postanawia, że czas pracy wszystkich pracowników, zatrudnionych na mocy umowy w przemyśle, górnictwie, handlu, komunikacji i przewozie oraz w innych zakładach pracy choćby na zysk nieobliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, wynosi bez wliczenia przerw odpoczynkowych najwyżej 8 godzin na dobę i nie może przekraczać 48 godzin na tydzień. Minister opieki społecznej w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu może po zasięgnięciu opinji organizacyj zawodowych pracowników i pracodawców wydawać osobne przepisy, regulujące rozłożenie czasu pracy dla osób, zatrudninych w zakładach, w których praca jest uzależniona od pory roku i warunków atmosferycznych w ten sposób, że wskutek skrócenia czasu pracy w pewnych okresach nastąpi przedłużenie czasu pracy w innych okresach, przyczem przeciętny czas pracy, obliczony na przyjętą liczbę tygodni, nie przekroczy 48 godzin na tydzień, a dzienny czas pracy—10 godzin.

Minister opieki społecznej uregulu je w drodze rozporządzeń czas pracy osób, zatrudnionych w zakładach leczniczych. Praca wgodzinach nadliczbowych ma być wynagradzana conajmniej 25 proc. dodatkiem do płacy normalnej. Za godziny nadliczbowe ponad 2 godziny dziennie oraz za pracę w godzinach nadliczbowych, przypadających na noc lub w niedzielę i święta, dodatek ten ma wynosić conajmniej 50 proc. b

Z zemsty zabił nocnego stróża

Zbrodniarz skazany na 3 lata więzienia

W ub. czwartek sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Nakoniecznego rozpoznawał sprawę 3 mieszkańców wsi Lusławice (gm. Złoty Potok), 17-letniego Tadeusza Szczepanika, 19-letniego Kazimierza Stryjniaka i 39-letniego Antoniego Nowaka, oskarżonych o zadanie ciężkiego uszkodzenia ciała Janowi Biczakowi, w następstwie którym zmarł.

W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia we wsi Lusławice odbywała się wesoła zabawa taneczna, na którą licznie przybyli hoże dziewoje i porobcy z pobliskich wsi: Zagórza, Piasku, Czepurki i Żórawia. Gdy zabawa była w całej pełni i z czupryn uczestników, dobrze już się „kurzyło", z dworu dolecialy przeraźliwe wołania o pomoc, stopniowo przechodzące wcoraz cichszy jęk.

W jednej chwili wszyscy oprzytomnieli. Rzucili się do wyjścia. Zanim zapalono latarnie i wzięto się do znalezienia przyczyn tych przejmujących jęków (na dworze było ciemno) upłynęło pół godziny.

Wreszcie znaleziono pod płotem jakąś postać, leżącą na plecach, ręką trzymał się kurczowo za głowę. Ze skroni ciekła obficie krew. Okazało się, że był to Jan Biczak, dozorca nocny. Był nieprzytomny. Po kilku godzinach strasznych męczarni, nie odzyskując przytomności—zmarł. s

Podejrzenie padło na trzech oskarżonych, którzy żywili niechęć do zamordowanego o to, że ten rzucił na nich podejrzenie o kradzież, a o Nowaku miał opowiadać, iż jest on ojcem nieślubnego dziecka pewnej młodej i ładnej wdowy. Z aktu oskarżenia wynika, że scenę bestjalskiego mordu miał widzieć 18-letni chłopak W. Mila, który wskazał że sprawcą mordu był Stryjniak, natomiast dwaj pozostali, byli biernymi świadkami. Przed sądem przewinęło się około 40 świadków.

W pewnej chwili osk. Stryjniak składa sensacyjne zeznanie, jakoby mordercą był stary gospodarz Jan Szczepanik, o którego córkę on się starał i dlatego przed policją przyznał się do winy, ale w obliczu sądu nie może kłamać i wskazuje właściwego winowajcę.

Mec. Gruszczyński prosił o odroczenie procesu. Sąd jednak nie zgodził się na to.

Prokurator Jarzębiński domagał się surowego ukarania Stryjniaka i Szczepaniaka; w stosunku do Nowaka zrzekł się oskarżenia. Obrońcy wswych przemówieniach starali się wybielić swych klientów. O godz. 19 sąd ogłosił wyrok, skazujący 19-letniego Stryjniaka na 3 lata więzienia.

Pozostałych oskarżonych, sąd uniewinnił Wyrok uczynił na licznie zgromadzonych świadkach silne wrażenie. Tegoż dnia dwaj uniewinnieni zostali zwolnieni z więzienia i odjechali do rodzinnej wsi. Stryjniak został odwieziony na Zawodzie, gdzie będzie odsiadywał karę. b

— **Z T-wa Cyklistów i Motocyklistów.** Otwarcie sezonu kolarskiego zostało przesunięte na dzień 7 maja rb. W dniu 23 b. m. odbędzie się wycieczka kolarska do Nowych Herb, zbiórka o godzinie 8-ej rano, Al. Wolności 22. g

— **Zebranie instruktorów OPG.** Komitet Powiatowy Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, podaje do wiadomości, że zebranie instruktorów OPG. I-ej kat. odbędzie się dn. 26 bm. o godz. 19-ej, w lokalu Komitetu (Aleja 26). g

— **Zakończenie roku,** rozdanie świadectw i wystawa prac odbędzie się 23 bm. w szkole Murarsko-Ciesielskiej Cechów Murarskiego i Ciesielskiego, mieszczącej się w gmachu Szkoły Rzem.-Przem. (Al. Wolności 17). Kierownictwo Szkoły najuprzejmiej zaprasza wszystkich sympatyków i interesujących się na zwiedzenie wystawy i uroczystość rozdania świadectw, która rozpocznie się o godz. 11-ej. g

— **„Mili" goście.** Nie jest dobrze trzymać pieniędzy w domu, nawet w schowku. Zawsze znajdzie się jakiś „wścibski", który wymaca i bez pardonu zabierze wszystko, co mu wpadnie w rękę. Przykrej przygody doznała stała mieszkanka Częstochowy p. Pola F. — po powrocie ze świąt z Praszki. Przybywszy do mieszkania, stwierdziła z przerażeniem, że jej podręczna apteczka domowa jest rozbita i brak w niej 10 zł. Okazało się, że przed wyjazdem wręczyła klucze od mieszkania dwum znajomym, który z wdzięczności zabrali jej 10 zł. i zniszczyli apteczkę.

Gdyby p Pola zaopatrzyła się w książeczkę oszczędnościową, to mogłaby wyjechać na cały rok, mieszkanie zostawić otwarte i pieniądze leżałyby spokojnie w kasie, bezpieczne odprzygodych złodziei. g

Nowe ceny węgla

Elektryczność stanieje

— W „Wiadomościach Statystycznych" ogłoszone zostały nowe ceny węgla. Węgiel górnośląski loco wagon kopalnia kosztować będzie za tonnę: gruby 29 zł. 48 gr., kostka I—30.85, kostka II—30.85 gr.

Węgiel Zagłębia Dąbrowskiego kosztować będzie za tonnę: gruby 1 kl. 28 zł. 94 gr., kostka I i II — 30 zł. 30 gr., klasa 2 gruby 27 zł. 76 gr., kostka I i II—29 zł. 12 gr.

Ogółem obniżono ceny węgla w wysokości od 18 do 20 proc.

Na skutek oficjalnego ogłoszenia tej zniżki niewątpliwie obniżone zostaną automatycznie opłaty za prąd elektryczny. s

— **Termin zeznań o dochodzie upływa 30 Kwietnia.** Termin składania zeznań o dochodzie za rok ubiegły kończy się 30 b. m. Obowiązek składania zeznania nie dotyczy tych, których dochód w 1932 r. nie przekroczył sumy 1500 zł. b

ZE SPORTU

— **Warta (Zawiercie) — Myszków 6:1.** W ubiegłą niedzielę w Myszkowie odbył się mecz piłkarski o mistrz kl. „A" pomiędzy Wartą (Zawiercie) i Myszkowem, który przyniósł zasłużone zwycięstwo Warcie w st. 6:1. Sędziował p. Grajcar. W związku z tem, zaznaczyć należy, iż wszystkie pisma miejscowe za wyjątkiem „Kurjera" podały błędną wiadomość za „IKC" że mecz zakończył się wynikiem remisowym 2·2. g

Wiadomości Gospodarcze

Rokowania francusko-polskie

Jak się dowiadujemy w tych dniach rozpoczną się rokowania polsko-francuskie w sprawie ustalenia nowej taryfy celnej.

Dotychczasowe stosunki handlowe z Francją opierały się na specjalnym układzie, zawartym ze względu na nieratyfikowanie przez parlament francuski konwencji handlowej z r. 1929. Konwencja ta—jak wiadomo—została ratyfikowana tylko przez Polskę. W czasie obecnych rokowań wysunie Polska cały szereg żądań w sprawie ustalenia korzystniejszych niż dotąd kontyngentów. s

Eksport do Rosji

W najbliższym czasie sfinalizowane zostaną rokowania z polskiemi hutami żelaznemi w sprawie dostawy dla Rosji Sowieckiej 30 tys. tonn wyrobów hutniczych.

W związku z tem bawi obecnie w Moskwie delegacja hut żelaznych. s

Zwyżka cen miedzi

Ostatnio nastąpiła na rynkach europejskich poważna zwyżka cen miedzi. Stoi to w związku z projektem znacznego obniżenia produkcji amerykańskiej.

Krążą również pogłoski o bliskiem wskrzeszeniu międzrnarodowego kartelu miedzianego, a w związku z tem o możliwem ograniczeniu również i produkcji europejskiej. s

Pawilon polski

na wystawie chicagowskiej

Z Chicago donoszą, że budowa pawilonu polskiego na wystawie tamtejszej posuwa się naprzód. Pawilon gotów będzie całkowicie w dniu 15 maja b. r.

W pawilonie mieścić się będzie sala koncertowa, stoiska wystawców i szereg wyrobów polskiej produkcji importowanych do Ameryki. Umieszczona tam będzie równ'eż panorama Styki „Golgota".

W czasie wystawy z pawilonu polskiego nadawane będą polskie koncerty i programy artystyczne.

Jak wiadomo, Polska nie bierze udziału urzędowego w wystawie chicagowskiej, pawilon więc jest przedsiębiorstwem prywatnem Polaków tamtejszych. s

Przeciwko sprowadzaniu tłuszczów zagranicznych.

W Ministerstwie Przemysłu i Handlu odbyła się w dniu 18 b. m. konferencja w sprawie importu tłuszczów używanych przez szereg mniejszych wytwórni do wyrobu świec z pominięciem w ten sposób surowca krajowego.

Na tle głównego tematu konferencji rozwinęła się obszerna dyskusja, w której wskazywano, że import z zagranicy tłuszczów utwardzonych stale wzrasta. Główny Urząd Statystyczny notuje, że w roku ubiegłym sprowadzono 8.807 ton, wartości 6.752 tysiące złotych, podczas gdy w roku 1931 import tłuszczu utwardzonego wyniósł 5.560 ton, wartości 4.010 tys. zł. Zwyżka zatem obciążenia naszego bilansu handlowego wyniosła w tej rubryce całe 93 proc.

W toku konferencji ustalono pozatem jednomyślnie, że świece produkowane z dodatkiem importowanego tłuszczu utwardzonego są o wiele gorszej jakości, niż świece czysto parafinowe, względem siły światła jak i wydajności, oraz, że proceder ten uprawiany stale przez szereg mniejszych wytwórni, działa na szkodę zarówno producentów krajowego surowca, jak i poważnych fabryk świec. b

Próby uprawy bawełny w Polsce

Państwowy instytut naukowy gospodarstwa wiejskiego w Puławach podjął próby uprawy bawełny na Podolu. Celem przeprowadzenia doświadczeń i obznajmienia społeczeństwa z kulturą bawełny założono szereg punktów doświadczalnych.

Ponieważ szczególnie powiaty południowe województwa tarnopolskiego: borszczkowski, zaleszczyński i czortkowski nadają się do powyższej uprawy, w nich właśnie założono poletka doświadczalne, wysiewając na każdym 2—3 odmiany bawełny. Natomiast w Zaleszczykach w majątku p. S. Turnau, w Torskiem w majątku hr. Łosiowej przeprowadzone będą próby z wszystkiemi odmianami bawełny. b

Polska Kasa Opieki w Palestynie.

W pierwszych dniach maja r. b. Bank Polska Kasa Opieki otwiera swój oddział w Tel-Avivie (Palestyna) p. n: Bank Polska Kasa Opieki (Bank P. K. O.) w Tel-Avivie.

Do czynności nowopowstającego oddziału Banku P. K. O. należeć będą m. in.: obrót oszczędnościowy, przekazy pieniężne, zlecenia komisowe, wymiana walut i papierów wartościowych, zlecenia na rachunek osób trzecich i t. p.

Kierownikiem oddziału Banku w Tel-Avivie został mianowany p. Tadeusz Piech, który przebywa w Palestynie już od kilku miesięcy. b

Import na Śląsk i Morawy przez Gdynię.

W następstwie uchwalonego na żydowskiej manifestacji antyniemieckiej w Morawskiej Ostrawie bojkotu gospodarczego Niemiec, wielkie Towarzystwo Importowe w Boguminie postanowiło omijać przy tranzakcjach porty niemieckie i kierować wszystkie swe zamówienia na Gdynię.

Wybór padł na port polski, by wyrazić w ten sposób wdzięczność Polsce za jej wystąpienia w obronie prześladowanych w Niemczech Żydów, obywateli polskich.

Podobne uchwały zapadły w szeregu innych towarzystw Śląska i Moraw, związanych z Towarzystwem Importowem w Boguminie.

Nadmienić należy, że towarzystwa te mają wielkie obroty handlowe. b

Wznowienie rokowań handlowych polsko-austrjackich

Przerwane przed świętami rokowania handlowe polsko-austrjackie zostały w dniu 19 bm. wznowione. Konferencje odbywają się w Min. Przemysłu i Handlu, pod przewodnictwem dyr. dep handlowego M. Sokołowskiego. Z ramienia delegacji austrjackiej w konferencjach bierze udział przewodniczący p. Schiller wraz z rzeczoznawcami, reprezentującymi poszczególne gałęzie przemysłu austrjackiego. g

Zapisz się na członka Ligi Morskiej i Kolon.

Gospodarcza chwila bieżąca

— W Dz. U. Nr. 27 z dn. 19 bm. ogłoszone zostało rozporządzenie min. Przemysłu i Handlu znoszące Izbę Rzemieślniczą w Bydgoszczy. Cały okręg tej Izby zostaje wcielony do okręgu Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

— Zarząd Stow. Przedstawicieli Handl. wydał odezwę, w której zwracając ogółowi swych członków uwagę na tegoroczne targi poznańskie, zaleca gorąco odwiedzanie tych targów, podkreślając szczególnie dogodny moment, jaki powstaje dla eksportu polskiego z uwagi na zaprzestanie przez wiele krajów pokrywania swego zapotrzebowania w Niemczech.

— Nacz. Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego zwróciła się do Min. Skarbu z prośbą o wyjaśnienie, czy fakturowanie towaru przez komitenta nie stanowi przeszkody do uznania stosunku między komitentem a komisantem za stosunek komisowy z punktu widzenia ustawy o podatku przemysłowym.

— W dniu 25 bm. odbędzie się w Warszawie walne zgromadzenie Syndykatu Przemysłu Naftowego na którem nastąpi zatwierdzenie bilansu za rok ub. Walne zgromadzenie rozstrzygnie m. in. kwestję dalszego istnienia tej organizacji, której umowa wygasa z dniem 30 bm.

— Min. Komunikacji przyznało dla XIII Targów Wschodnich, które się odbędą we Lwowie w czasie od 3 do 18 czerwca b. r. następujące zniżki: dla przejazdów pojedyńczych 50 proc w drodze powrotnej ze Lwowa, dla przejazdów grupami w obie strony 33 i jedna trzecia proc.

— W roku bież. kredyty pod zastaw złożonych w chłodni gdyńskiej produktów, udzielane będą przez Państw. Bank Rolny na tych samych zasadach, co w r. ub.

— Następny jarmark wełny w Poznaniu odbędzie się w dn. 2 maja 1933 r. w czasie trwania Targów Międzynarodowych (30 kwietnia do 7 maja 1933 r.). Będzie to jeden z największych jarmarków w roku bież i da możność producentom wełny zapoznać się z organizacją jarmarków i sposobem prowadzenia aukacji. g

Krwawa batalja o piwnicę

3 osoby zostały ranne

(—) W Warszawie w domu nr. 22 przy ulicy Wolskiej wynikła sprzeczka, a następnie bójka o wspólną piwnicę, pomiędzy 50 letnim Sliwińskim a kuzynem jego, 20-letnim Romanem Habrem. Pierwszy chciał wstawić do piwnicy piecyk i wziąć kapustę kwaszoną. Gdy Haber nie chciał otworzyć piwnicy, Sliwiński zagroził oberwaniem kłódki. Wówczas kuzyn uzbroiwszy się w dużą metalową zapalniczkę do papierosów, rzucił się na Sliwińskiego i pobił go, zadając 4 rany głowy. Gdy na krzyk napadniętego nadbiegły: żona i córka, Haber pobił je również, poczem rzucił się do ucieczki.

Sliwiński mimo dotkliwych obrażeń rzucił się w pościg, ujął zbiega na rogu ul. Wroniej i Chłodnej, policjant zaś odprowadził go do VII-go komis., gdzie sporządzono protokół.

Rannych Sliwińskich opatrzył lekarz w ambulatorjum pogotowia. s

KĄCIK RADJOWY.

Warszawa, sobota 22 kwietnia.

12.10 Płyty gramofonowe.
15.25 Wiadomości wojsk. i strzeleckie
16.00 Płyty gramofonowe.
16.20 Odczyt dla maturzystów.
16.40 „Wychowanie starożytnych Greków i Rzymiam".
17.30 Płyty gramofonowe
18.00 Odczyt dla maturzystów.
18.25 Muzyka.
19.20 Wiadomości ogrodnicze.
19 30 „Na widnokręgu".
19.45 Prasowy dziennik radjowy
20 00 Koncert
22.05 Koncert Chopinowski.
22.40 Feljeton.
23.00 Muzyka taneczna z danc.

Ceny ogłoszeń: za wiersz milimetrowy przed tekstem 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Drobne ogłoszenia po 5 gr. za wyraz. Najmniej 50 gr.

Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca. Nakładem Spółdzielni Wydawniczej **„DRUKARZ"**

Drukarnia „Udziałowa" w Częstohowie Najśw. Panny Marji 41.